

**NIECH ŻYJE RZĄD
ROBOTNICZY
I WŁOŚCIAŃSKI**

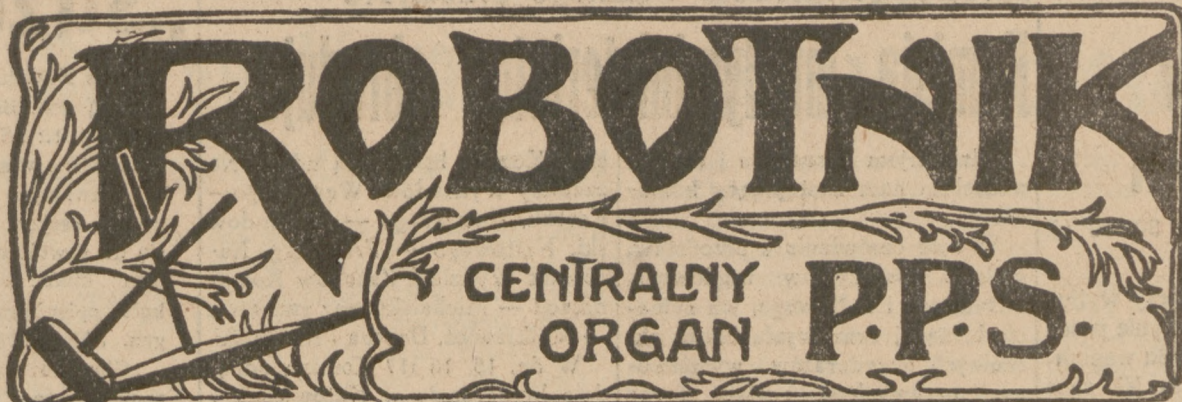
REDAKCJA przyjmuje interesantów od 1 i pół do 3-ej po południu.

Za zwrot rękopisów Redakcja nie odpowiada.

ADMINISTRACJA czynna od 9—5 bez przerwy, w soboty do 3 popoł.

KASA czynna od 12 do 2-ej.

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

Wydawca: Rada Naczelna P. P. S.

**NIECH ŻYJE
SOCJALIZM!**

WARSZAWA, UL. WARECKA NR. 7

REDAKCJA — tel. 5.06-70

DYREKCJA — 2.20-13

ADMINISTRACJA — 5.13-80

DRUKARNIA — 2.76-43

KONTO CZEKOWE W P.K.O. 175

Cena numeru 20 groszy

Warunki prenumeraty w Warszawie z odnośnikiem miesięcznie zł. 5.40, bez odnośnika zł. 4.70 na prowincji miesięcznie zł. 5.40, zagranicą zł. 8.—Za zmianę adresu 50 gr.
Ceny ogłoszeń: Za wiersz wysokości 1 milimetra w tekście gr. 50, zwykłe 40, nekrologi do 60 mm. gr. 20, powyżej 60 mm. gr. 30, drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaopiarowanie pracy bezpłatnie.
Ogłoszenia tabelaryczne o 50 proc. drożej. Układ ogłoszeń tekstowych i zwykłych 6-szpaltowy. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada.

O „linji podziału“

Dwie wiary

„Gazeta Polska“ w omawianym wczoraj przez tow. M. Niedziałkowskiego artykule wysunęła nowy podział społeczeństwa polskiego na tych, „co wierzą w osiągalność ideału Polski Mocnej“—i na tych, którzy „nie wierzą, aby można było rządzić krajem bez schłabania egoizmem klasowym—bez czapki i papki—i bez demagogii“.

Gdyby naprawdę podział taki można było przeprowadzić, to z pewnością linja jego biegnęła nie tak, jak to sobie nakreślił autor artykułu „Gazety Polskiej“. Cała opozycja i my wszyscy, tak ostro potępiani za swą rzekomą niewiarę, znaleźlibyśmy się bezsprzecznie po stronie najmocniej wierzących. Jeżeli bowiem podjęlibyśmy i prowadzimy walkę przeciwko dzisiejszemu złu, to dlatego właśnie i dlatego tylko, iż wierzymy głęboko, że to zło nie jest koniecznością, że Polska nie musi być krajem nędzy, bezrobocia, ucisku i ciemnoty, że może stać się naprawdę potężną i silną.

Istotna różnica pomiędzy nami polega nie na kwestji wiary w osiągalność „ideału mocy państwa“, lecz na tem, jak kto tę moc i siłę rozumie. Po wszystkie czasy w Polsce magnaci i szlachta oraz ich partje i konfederacje—najbardziej szkodliwe, najbardziej egoistyczne i najbardziej nieraz reakcyjne—drapowały się zawsze w prawo reprezentacji siły, potęgi i interesów całego kraju—i w imię tego żądały dla siebie kredytu i wiary ze strony całego społeczeństwa.

Dzisiaj jest inaczej. Prawo to, które dawniej przywłaszczali sobie szlachetcy magnaci, dziś zaniektować chce dla siebie wyłącznie grupa „pułkowników“ z „Gazety Polskiej“. Buńczucznie też i śmiało rzuca ona twierdzenie, że niewiara w nich—to niewiara w Polskę, że rodzące się z coraz większą siłą przekonanie, iż oni nie zdołają osiągnąć ideału mocy państwa—to niewiara w osiągalność tej mocy w ogóle.

Dla „Gazety Polskiej“ zagadnienie „siły i mocy państwa“ stało się bowiem równoznaczne z zagadnieniem sprawowania rządów przez grupę „pułkowników“, bez względu na to, jakie skutki rządy te powodują dla kraju i jego ludności. Siłę państwa chce ona mierzyć stopniem własnej siły, oraz stopniem odsunięcia społeczeństwa od wpływów na rządy i skrepowania jego praw politycznych. My przeciwnie—siłę i moc państwa widzieliśmy zawsze i widzimy w odpowiedzialności rządów—w wykonywaniu nad nimi kontroli przez ciała ustawodawcze, będące wyrazem woli całego społeczeństwa, — w tworzeniu dobrobytu tego społeczeństwa — w podnoszeniu jego kultury i oświaty i siły moralnej, — w ekonomicznej sile budżetów państwowych i w uruchomieniu pracy wszystkich obywateli kraju.

Wyciąganie takich konsekwencji—to nie „paradoxy“, jak się zdaje „Gazecie Polskiej“, — to konieczna logika faktów i konieczna logika myślenia każdego obywatela kraju.

Wiara w grupę „pułkowników“ rozwiała się, jak mgła. I zdaje mi się, że tylko dla podtrzymania jej chociażby w swoim własnym obozie „Gazeta Polska“ świadomie ludzi się jeszcze, że niewiara obecna ogarnęła tylko t. zw. „sfery inteligentkie“, nie tykając „mas ludzkich“. Czy trzeba jeszcze wyraźniejszego dowodu „niewiary mas“, niż ostatnie wybory sejmowe, przeprowadzone przed paru miesiącami w lepszych jeszcze dla „pułkowników“ warunkach, bo przed oficjalnym ujawnieniem obecnego stanu ekonomicznego Polski, — wybory, w których 70% ludności uchyliło się od głosowania, lub głosowało nieważnie, dając tem wyraz swego protestu przeciw dotychczasowemu systemowi rządzenia?

Tak jest. Społeczeństwo ocknęło się i przestało wierzyć, bo dalsza wiara byłaby już nie lekko-

myślnością, lecz zbrodnią. I to jest właśnie pierwszy krok na drodze uzdrowienia kraju i osiągnięcia prawdziwej siły Państwa.

Dalsza wiara w „pułkownikowską“ grupę rządzącą byłaby bowiem z konieczności niewiarą w samą Polskę. Albo—albo! Albo trzeba uznać, że obecne katastrofalne położenie kraju, jego budżetu, nędza jego obywateli i wzrost ciemnoty—to rzeczy, spowodowane nie przez tych, którzy dotychczas rządzili, i nie przez ich metody rządzenia, lecz tkwiące jako konieczność w samych podstawach Państwa Polskiego — i wówczas można rządzących rozgrzeszyć i obdarzyć

ich nadal kredytem i wiarą, ale wtedy trzeba stracić wiarę w samo Państwo Polskie. Albo, wierząc w możliwość osiągnięcia potęgi Polski, za jej stan obecny trzeba zrobić odpowiedzialnymi jej dotychczasowych włodarzy, pozbawić ich zaufania i wiary i od władztwa na przyszłość usunąć, choćby nie wiem jak buńczuczni się i grozili.

My będziemy wierzyć w możliwość potęgi Polski i będziemy walczyć nadal przeciw „sanacyjnym“ metodom rządzenia, które wbrew pięknym frazesom doprowadziły kraj — zamiast do ideału potęgi — do obecnego stanu upadku.

Z. ŻULAWSKI.

Sytuacja na froncie

Sytuacja na obu frontach nie uległa w dniu wczorajszym większym zmianom.

Na północy inicjatywa znajduje się wciąż w rękach wojsk abisyńskich. Pierścień wojsk etiopskich zaciska się powoli dookoła Makalle. W kołach wojskowych panuje przekonanie, że gdyby Abisyńczycy rzucili znaczniejsze siły na szalę los Makalle byłby przesądzony, ale wojska etiopskie, jak się wydaje, będą raczej kontynuowały dotychczasową taktykę, polegającą na odcięciu oddziałów włoskich od ich baz operacyjnych. Mały sezon deszczowy ułatwia Abisyńczykom ich zadania, gdyż deszcze i burze zniszczyły prawie wszystkie drogi, budowane przez Włochów z ogromnym nakładem sił i pieniędzy. Obecnie poszczególne jednostki włoskie utrzymują łączności przychodzi z coraz większą trudnością. Deszcze utrudniają również samolotom prowadzenie akcji wywiadowczej, — gdyż chmury zasłaniają wzajemnie ograniczają silnie pole widzenia.

Na południu oddziały gen. Graziano od czasu bitwy pod Karanle nie podjęły jeszcze dalszych prób sforsowania doliny Webi - Szebeli.

Ogólnie można powiedzieć, że Włosi zajęli zarówno na północy, jak i na południu jedynie te tereny, które im Abisyńczycy ustąpili BEZ WALKI. Tam, gdzie Abisyńczycy zastawiali chociażby partyzantkę (Makalle, Ogaden) Włosi

utknęli. Na obu frontach Włochom nie udało się zdobyć nawet piędzieli w drodze walki z nieprzyjacielem.

Reuter donosi z Asmary: syn Mussoliniego Vittorio Mussolini szczęśliwie uniknął śmierci w walce pod Amba-Aradam. Samolot

Vittorio Mussoliniego został ugodzony pociskiem przeciwlotniczym. Pocisk przebił drzwiczki kabiny, wybuchł wewnątrz samolotu i uszkodził zarówno aparat jak karabin maszynowy. Pilot zdołał z wielkim trudem dolecieć do lotniska i wylądować. Kilka innych samolotów włoskich też doznało uszkodzeń.

Pu-Yi cesarzem Chin?

Rewelacyjne wiadomości z Dalekiego Wschodu

Koła polityczne chińskie dają wyraz obawom, iż będzie uczyniona próba oderwania od Nankinu prowincji Szan-Si i Szantung i poddania ich pod władzę autonomicznego rządu Ho-Pei i Czaharu, utworzonego dn. 18 grudnia r. ub. Doniesienie decyzje japońskie zapasć mają na konferencji generała Doihara z generałem Igataki zastępcą dowódcy armji kwantuńskiej i z innemi wojskowymi japońskimi.

Z Szanghaju donoszą: Oddziały japońskie zajęły miasto Wantman na zachód od Kałganu w prowincji Czahar. Wobec tego jedynie większe miasto Czaharu, przylegające do Pekinu, Kałgan, zostało izolowane od wpływów chińskich.

Dziennik „Manchurian Daily

News“ przynosi sensacyjną wiadomość, iż autonomiczny ustrój Chin Północnych „nie spełnił pokładanych w nim nadziei“, wobec czego w marcu należy oczekiwać niezależnienia Chin Północnych i powrotu cesarza Pu-Ji na tron swych przodków. Rewelacje dziennika wzbudziły sensację, bowiem organ ten stoi blisko kierowniczych kół armji kwantuńskiej i swego czasu pierwszy zapowiedział proklamowanie Pu-Ji cesarzem Mandżurji.

Konsulowie państw obcych w Kantonie zalecili swym obywatelom, by po godz. 20-ej nie opuszczali koncesji angielsko-francuskiej, gdyż wobec wprowadzenia stanu wojennego w dzielnicy tureckiej mogą narazić się na przykre zajścia. Po mieście krąży pa-

trole wojskowe, szkoły są zamknięte, a wszelkie zebrania publiczne zakazane. Rektor i dziekan uniwersytetu Sun-Jat-Sena, nie będąc w stanie opanować rozruchów studenckich, podali się do dymisji. Konsul japoński wystąpił z protestem wobec władz chińskich przeciwko antyjapońskiej działalności studentów chińskich.

Według doniesień z Dairenu, policja portowa w Czing-Wang-Tao nie zezwoliła na wylądowanie 2-ch japońskich statków towarowych, gdyż przekonała się, że na pokładzie tych statków znajdują się szmuglowane towary. Między policją a załogą statków doszło na tem tle do starcia, w czasie którego 2-ch Japończyków zostało zabitych, a 8 odniosło rany (PAT.)

Japonia zrywa konferencję morską

Reuter donosi: obecnie uważają tu, że dzisiejsze posiedzenie konferencji morskiej doprowadzi do opuszczenia konferencji przez delegację japońską. W wyniku narad nieurzędowych członkowie konferencji doszli do wniosku, że nie można uniknąć wypowiedzenia się w sposób decydujący o japońskim żądaniu równości zbrojeń. Odbyła się na ten temat narada delegacji amerykańskiej i brytyjskiej, na której, jak zdaje się, postanowiono nie przerywać obrad konferencji po wycofaniu się Japończyków. Nie

wiadomo jeszcze, czy Z. S. S. R. i Niemcy będą zaproszone do udziału w dalszych obradach. (PAT.)

Nowy minister komunikacji

P. Prezydent Rzeczypospolitej mianował plk. dypl. Juliusza Ulrycha ministrem komunikacji.

P. Prezydent przyjął na pożeg-

nalnej audjencji ustępującego ministra komunikacji inż. Michała Butkiewicza, któremu wręczył odznaki wielkiej wstęgi orderu Polonia Restituta. (PAT.)

**Zamawiajcie zgóry nasz nowy
numer propagandowy,
związany z rocznicą Pierwszego „Proletariatu“
Numer ukaże się na 2 i 3 lutego**

Trzeba naprawić błąd Obciążenia robotników w zakładach państwowych

W całym szeregu przedsiębiorstw państwowych, jak Państwowe Zakłady Uzbrojenia, Zakłady Inżynierii i Zakłady Mechaniczne, Państwowe Zakłady Lotnicze, Zbrojownia, Państw. Zakł. Tele i Radio-techniczne i t. p. — zastosowanie postanowień dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej o specjalnym podatku od wynagrodzeń, wypłacanych z funduszy publicznych — wywołało zupełnie zrozumiałe oburzenie i opór.

Robotnicy tych zakładów, pracujący tak, jak wszyscy inni robotnicy w zakładach prywatnych, bez jakiegokolwiek bądź praw pracowników państwowych, pociągając się do świadczeń podatkowych na rzecz Państwa, które bardzo znacznie przekraczają ich możliwości płatnicze.

Nikt chyba, ani ci, którzy redagowali dekret, ani władze rządowe, ani robotnicy, ani żaden człowiek logicznie myślący — nie może znaleźć uzasadnienia, dlaczego ten sam robotnik pracujący w zakładach mechanicznych, czy w zbrojowni należącej do Państwa — ma opłacać od swego dochodu 7 proc. na rzecz Skarbu Państwa, podczas, gdy jego kolega robiący te same automobile, czy karabiny w prywatnej fabryce — płacić ma tylko 1 proc. od swego dochodu. Stopa procentowa, jaką dekret obłożył za roboty tych robotników, nie zarabiających niejednokrotnie tyle nawet, by mogli utrzymać jako tako swoje rodziny, — wynosi tyle akurat, ile wynosi stopa procentowa pracownika w prywatnym zakładzie, zarabiającego 600 zł. miesięcznie.

Ale pomijając całą „logikę” tego rodzaju nierównomiernego obciążenia plac zarobkowych — nasuwa się drugie, daleko ważniejsze pytanie — czy można od tych ludzi, pracujących dziś nieraz zaledwie po 3 i 4 dni w tygodniu i zarabiających niewiele więcej ponad 100 zł. miesięcznie ściągać 7 zł. na sam podatek państwowy? Nie wiemy, czy ktoś zastanawiał się nad tem, że dziś zwykły ślusarz w fabryce wojskowej zarabiający 100 zł. miesięcznie — zapłacić musi 7 zł. na podatek, około 6 zł. na ubezpieczenia, 2 lub 3 zł. na LOPP. P. W. itp., czyli razem opłacić musi ze swego zarobku 100 zł. na wszelkie cele publiczne około 15 zł. miesięcznie, musi dać 15 proc. ze swojego dochodu t. j. procentowo więcej, aniżeli płacić ma oby-

List do Redakcji

Wszystkim warszawskim kolegom, którzy przez cały czas procesu okazywali nam tyle serdeczności i prawdziwego koleżeństwa, składamy serdeczne podziękowania i zasyłamy pozdrowienia.

Adw. Lew Hankiewicz
Adw. Włodzimierz Horbowy
Adw. Aleksander Paweński
Adw. Stefan Szlapak.

Wczoraj, po zakończeniu procesu, obrońcy oskarżonych: adv. Hankiewicz, Horbowy, Szlapak i Paweński złożyli wizytę pożegnającą prezesowi Sądu Okręgowego Kamińskiemu, oraz złożyli bilety wizytowe w gabinecie prok. Rudnickiego.

Stan zdrowia Kiplinga

Stan zdrowia Kiplinga, który bezpośrednio po operacji był zadowalający, w godzinach wieczornych (w poniedziałek) znacznie się pogorszył. Noc chory spędził spokojnie, lecz stan jego jest poważny. (PAT.).

NA SEZON KARNAWAŁOWY! ELEGANCKIE

SUKNIE
WELNIANE I JEDWABNE
NAJNOWSZA FASONÓW I MATERJAŁÓW
NABYC MOŻNA NAJTAJNIEJ W WYTWORNI
FUKS I OKNOWSKI
NALEWKI 12. — Tel. 12-10-50

Sprawy górnictwa i ciężkiego przemysłu Komisja międzyministerjalna obraduje

Ministerjum Przemysłu i Handlu nadesłało nam następujący komunikat:

W celu omówienia z przedstawicielami przemysłów węglowego, hutniczego i naftowego, ich sytuacji bieżącej oraz wysłuchania aktualnych dezzyderatów wymienionych przemysłów, została przez Rząd powołana do życia Komisja międzyministerjalna, w której skład wchodzi przedstawiciele Ministerjum Przemysłu i Handlu, Skarbu, Komunikacji, Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych, a mianowicie: p.p. dyrektor depart. Czesław Peche (M. P. i H.) jako przewodniczący Komisji, oraz dyr. dep. Cece niowski i Stodolski (Min. Komunikacji), Gł. Insp. Pracy Marj. Klott, (M. O. Sp.), p. Martin (Min. Skarbu), oraz nacz. Wydziału Żyboński, (Min. Spr. Wewn.). Poza tem w pra-

cach Komisji brać będą udział Naczelnicy Wydziałów: Węglowego — Korsak, Hutniczego — Lewandowski, Naftowego — Friedberg, Naczelnik Wydziału Zasobów Komunikacji — Michalski oraz radcowie — Małkiewicz, Deptua i Krogulski.

W dn. 15, 16 i 17 Komisja odbędzie konferencję w Katowicach z przedstawicielami przemysłu węglowego i hutniczego, a w dniu 21, 22 b. m. — z przedstawicielami przemysłu naftowego we Lwowie.

Wspomniana Komisja będzie miała okazję zetknąć się również z przedstawicielami świata robotniczego.

Jak już pisaliśmy, przedstawiciele klasowych organizacji robotniczych na Śląsku będą domagać się rozważania przez Komisję postulatów robotniczych.

Genewa upomina się o ratyfikację konwencji o minimum pracy robotniczej

Międzynarodowe biuro pracy w Genewie nadesłało do polskiego ministerjum opieki społecznej pismo informujące, że zeszłoroczna międzynarodowa konferencja pracy uchwaliła rezolucję, przypominającą zawartą w r. 1928 konwencję międzynarodową o ustaleniu minimum pracy robotniczej.

Konwencji tej nie ratyfikował dotychczas szereg państw, a wśród nich Polska. Międzynarodowe biuro pracy skierowało obecnie do państw tych pismo, w którym wskazuje, że ratyfikacja konwencji w obecnym stanie kryzysu gospodarczego i bezrobocia przyczyniłaby się do złagodzenia braku pracy.

Międzynarodowe biuro pracy chciało, żeby na sesji tegorocznej konwencja posiadała już odpowiednią ilość ratyfikacji dla wprowadzenia umowy w życie.

Konwencję o ustaleniu minimum pracy robotniczej ratyfikowało do tychczas 18 państw w tem Francja, Wielka Brytania i Włochy. (Press)

Zahamowanie „inwestycji” w przedsiębiorstwach państwowych

Jak się dowiaduje ag. PRESS, wydane zostało zarządzenie ograniczające swobodę inwestycyjną przedsiębiorstw państwowych.

Wszelkie plany inwestycyjne przedsiębiorstw państwowych mają być zastosowane do obecnej sytuacji finansowo - gospodarczej i nie mogą być dokonywane bez zgody komitetu ekonomicznego ministrów. Dotychczas przedsię-

Budżet w nowym Sejmie

Budżet Ministerjum Spraw Wojskowych

Dnia 14 b. m. Komisja Budżetowa Sejmu rozpatrywała budżet M. S. Wojskowych. Referent budżetu obszernie omówił politykę zakupów M. S. Wojsk. oraz działalność oświatową tegoż Ministerjum.

B. Prezydent Republiki oskarżony o akcję... wywrotową

Sąd w Havannie wydał nakaz natychmiastowego aresztowania b. prezydenta Republiki Grausana Martina oraz kilku innych osóbistości, oskarżonych „o propagandę wywrotową”. B. prezydent Grausan przebywa obecnie w Miami na Florydzie. (PAT.).

Niemcy proponują ZSSR... kredyt w sumie 300 milionów marek

W Berlinie prowadzone są niemiecko - sowieckie rozmowy handlowe. Z końcem marca r. b. wygasa zeszłoroczna umowa gospodarcza między Niemcami a Sowietami, na mocy której Niemcy udzieliły Rosji sowieckiej kredytu towarowego w sumie 200. milionów ma-

rek. Kredyt ten wyzyskany został dotychczas przez Sowietów w wysokości około 120 milionów marek. Niemieckie koła gospodarcze mają przeświadczenie, iż do 1 kwietnia r. b. przyzany kredyt będzie przez Sowietów w pełni wyzyskany. Niemcy pragną obecnie uzyskać od Sowietów zamówienia przemysłowe na przyszły rok gospodarczy i proponują Sowietom kredyt towarowy w sumie 300 milionów marek. Kredyt miałby być 10-letni i oprocentowany na 6% w stosunku rocznym. Delegaci sowieccy mają zastrzeżenia co do wysokości oprocentowania i domagają się, aby 300-milionowy kredyt oprocentowany był na 2% w stosunku rocznym.

Doniesienia te zostały potwierdzone w mowie Mołotowa.

W Anglii Nie będzie strajku górników?

Przewodniczący Federacji Górników w Anglii Jones, przemawiając w poniedziałek wieczorem, złożył ważną deklarację, przyczyniającą się w dalszym ciągu do odprężenia sytuacji w sprawie zatargu w przemysle węglowym. Jones oświadczył, że Federacja Górnicza nie będzie nalegała na całkowite, jednolite i równe dla całego kraju załatwienie sprawy plac górników, o ile:

1) właściciele kopalń zgodzą się na lepsze warunki plac dla tych okręgów węglowych, w których górnicy są gorzej płatni,

Przegląd prasy

„Linja podziału” i „Gazeta Polska”

Jak było do przewidzenia artykuł „Gazety Polskiej”, zawierający poglądy pod adresem tych wszystkich, którzy będą się przeciwstawiać powrotowi pułkowników do władzy i przeciw tym „sanatorom”, którzy „stracili wiarę” w wartość obecnego systemu — wywołał szerokie komentarze w prasie.

Jedynie „Czas” i „Kurier Poranny”, a więc pisma bezpośrednio zaatakowane przez organ „pułkowników” dotąd na pogroźki przeciw nim skierowane nie zareagowały.

W „Kurjerze Warszawskim” p. Koskowski nie uważa za wykluczone, iż po „pierwszych strzałach pułkownikowskich” konserwatyści i „radycali”, „sanacyjni”, „wywieśnię białą chorągiew”. Wszak tak już nieraz bywało.

Choć spór, jak pisze p. Koskowski ogarnia „zaledwie setki osób”, jednak dla dalszego rozwoju naszej polityki będzie miał pewne znaczenie. Zawarty w „manifestie” pułkowników program ocenia publicysta „Kurjera Warszawskiego” następująco:

„Niema tu mowy o żadnym t. zw. kontakcie ze społeczeństwem. Wyrażone w orędziu P. Prezydenta Rzplitej zarzek po śmierci ś. p. marszałka Piłsudskiego idee szukania oparcia w solidarności narodowej, nie znajdując żadnego echa we wczesnym manifestie, stojącym integralnie na gruncie praktyki pomazanej. Ktośby mniemał, że ludzie, wyrażający takie dążenia należą do obozu konsekwentnych piłsudczyków, ten by się bardzo omylił. Ich kult dla pamięci Piłsudskiego jest, oczywiście, głęboki, szczerzy i niewzruszony, ale nie posuwa się tak daleko, aby uznawać, gdy niemasz już wodza, to można go zastąpić jedynie szukaniem oparcia o szersze masy społeczne.

— My pozostaliśmy — powiada — My posiedliśmy tajemnicę rządzenia Polską bez udziału społeczeństwa i bez jego kontroli.”

Autor jest zdania, że konsekwentniejsi „piłsudczycy” są ci, którzy mniemają, że rządzić po dyktatorsku bez dyktatora nie można.

„Głos Narodu” uważa, że podjęty przez „pułkowników” atak na inne skrzydła obozu „sanacyjnego”

„Strzepy meldunków”

„Głos Narodu” zajął się ostatnią książką gen. Sławoja - Składkowskiego p. t.: „Strzepy meldunków”. Stanowisko własne wobec informacji, zawartych w tej książce zajmujemy osobno. Dziś ograniczamy się do powtórzenia za „Głosem Narodu” kilku ustępów z jego artykułu, opisującego treść wspomnień gen. Składkowskiego.

„Głos Narodu” pisze o zakresie zainteresowań marsz. Piłsudskiego:

„I tak zajmuję się artykułami z „Robotnika”, zmienia trasę kolejową między Zagłębiem a Gdynią (str. 146), — przygotowuję plan obrony min. Czechowicza przed Trybunałem Stanu (str. 140) — gen. Składkowskiemu w roku 1930 każe „robić nowe wybory” (str. 193), — bardzo często zajmuję się posłami z opozycji, — „na przedstawione liście posłów własnoręcznie, zielonym ołówkiem, zaznacza, kto ma być aresztowa-

ny i zamknięty w Brześciu” (str. 223), — decyduje o przeniesieniach byłych posłów — urzędników na inne posady (str. 228), — interesuje się nawet uposażeniami połączantów (str. 252), do biur personalnych poleca dawać „ludzi bezwzględnych” (str. 275), — irytuje go fakt, że Polska „płaci za służbę (urzędników) dla Rosji, Austrii i Niemiec” (str. 275), — zajmując się spadkiem dolara (str. 355), — wypowiada krytyczne i bardzo trafne uwagi o budżecie Min. Robót Publicznych (str. 440), o urzędnikach w dawnej Rosji — (str. 497), — o protekcyjnie w Polsce (str. 529) i in. (podkreślenia nasze).

„Meldowaliśmy się — pisze gen. Składkowski — z drżeniem serca” (str. 32). „Wychodzimy, jak zmyć” (str. 34). „W czasie tych zebrań (u Marsz. Piłsudskiego w Sulejówku) nie było żadnej dyskusji” (str. 38). „Nikt z obecnych (na Radzie Ministrów) nie śmiał przeciwstawić się pod jakimkolwiek względem opinii i wytycznym wypowiedzianym przez Pana Marszałka” (str. 103). „Już — pisze gen. Składkowski — Pan Marszałek, jak chce, to umie wytworzyć taką atmosferę, że nikt słowa nie pnie” (str. 210). Gdy chodzi o rozwiązanie Sejmu w roku 1930, — Marsz. Piłsudski stawia na Radzie Ministrów wniosek w tej sprawie (o rozwiązanie Sejmu) i pyta: „Kto jest za tem?” Gen. Składkowski notuje: „Ogólne podniesienie rak, bo niechby tylko nie!!!” (str. 220).

D. 25.VI.1928 r. jest rada gabinetowa na Zamku w obecności P. Prezydenta. P. Marszałek Piłsudski zgłasza dymisję ze względu na swój stan zdrowia. Mówi nadto o trudnościach w państwie. „Wpada w pasję”. Przrzeka, że „za kilka miesięcy” gotów sformować własny gabinet, ale nie chce do niego wziąć gen. Składkowskiego. Potem się jednak reflektuje i mówi: „Ja się zresztą namyślię, a le (gen. Składkowski) musi bić, — jak stupajka” str. 89).

„Przy omawianiu sprawy dodaw funkcjonalnych w roku 1934 gen. Składkowski wtrąca uwagę. Na to Marsz. Piłsudski podniesionym głosem: „Ja pana każę ze schodów zrzucić” (str. 476), choć jeszcze niedawno Marsz. Piłsudski mówił mu serdecznie: „moje dziecko”.

W sierpniu 1930 p. Sławek dymisjonuje. Nowy rząd tworzy Marsz. Piłsudski. Na radzie gabinetowej oświadcza, że nie chce być „Mädchen für alles”, dlatego będzie miał wicepremiera, któryby „koordynował prace ministrów”. Wicepremierem tym — mówi — będzie p. Beck. „Komendant zapytuje po kolei ministrów, czy się zgadzają. Pan Marszałek uprzedza, że w razie sprzeciwu kogokolwiek przeciw Beckowi wybierze napewno Becka, a nie kogośkolwiek z ministrów. Nastaje chwila głuche go milczenia... Pan Marszałek stawia pytania ministrom, czy zgadzają się na zastępowanie Go przez pułk. Becka, poczynając od min. P. i T. Boernera. Wszyscy po kolei wyrażają swą zgodę” (str. 210).

Zapowiedziana tak jaskrawo rozgrywka nie może się toczyć wyłącznie między grupą obecnie rządzącą a tą, która — częściowo — od steru odsunięta została. Zaangażowany w niej jest cały kraj. Po jednej stronie „legion zasłużonych”, z których niejedni psim swędem doszli do stanowisk i wielokrotnych pensyj — a z drugiej legion zadłużonych i wszystkich ludzi uczciwych.”

Co do przyczyn, jakie spowodowały „pułkownikowską” ofensywę na przyciążół z własnego obozu — to tą sprawą zajmuje się „Goniec Warszawski”.

„Goniec” pisze:

— Przez pewien czas pułkownicy zajmowali wobec dokonywanych zmian stanowisko wyczekujące. Do piero zmiany na stanowiskach dyrektorów personalnych wywołały burzę niezadowolona. Pułkownicy uważają ostatnie posunięcia za „zła manie układu”, bo zdaniem ich, to co się obecnie dzieje to nie jest już „lekkiem rozluźnieniem”, lecz „rozdzieraniem szwów” systemu majorowego.

S-EK.

Nowy senator

W kołach politycznych słychać, iż mający w najbliższym czasie ustąpić ze swego stanowiska szef Kancelarii Cywilnej P. Prezydenta, p. Świeżawski, mianowany będzie senatorem. Mandat senatora z nominacji wakuje od chwili rezygnacji wojewody świątalskiego.

Pogłoska, jakoby ustalone już było nazwisko nowego szefa Kancelarii Cywilnej P. Prezydenta, uważana jest za przedwczesną.

**PIATEK I NIEDZIELA
W O P E R E
JEDYNE 2 WYSTĘPY
primadonny opery moskiewskiej
i leningradzkiej
WALERJI BARSOWEJ
CYRULIK SEWILSKI
gościnnie wystąpią: WL. BREGY,
WL. KACZMAR, JERZY CZAPLICKI**

Depesze i wiadomości, otrzymane w nocy z poniedziałku na wtorek

Jutro znowu wojna

Daleki Wschód w przededniu przełomowych wypadków

Z Pekinu donoszą: Do Dairen przybywają codziennie nowe oddziały japońskie oraz wielkie ilości materiału wojennego. Zarówno wojska, jak i amunicja wysyłane są natychmiast pociągami w kierunku północnym. Ze źródeł oficjalnych donoszą, że posiłki japońskie są przeznaczane „dla walki z bandytami”. W kołach politycznych twierdzą jednakże, że istotną przyczyną tych posunięć są daleko idące plany polityczne, które rozegrają się na wiosnę b. r.

PRZYGOTOWANIA PO DRUGIEJ STRONIE GRANICY

Agencja „Dorei” donosi: Według tajnego układu, zawartego pomiędzy Związkiem Sowieckim a Zewnętrzną Mongolią dowódczo siłami zbrojnymi we wschodniej Syberii i w Zewnętrznej Mongolii ma być jednolite.

Do Mongolii przybywają wciąż nowe oddziały wojskowe. Granica jest gorączkowo fortyfikowana.

STAN OBŁĘŻENIA

W KANTONIE

W Kantonie doszło do poważnych rozruchów studenckich. Członkowie różnych organizacji politycznych urządzili manifestację uliczną z udziałem kilkunastu ty-

sięcy osób. Podczas manifestacji doszło do krwawych zająć. Jest wiele ofiar w ludziach. Rząd postanowił zamknąć wyższe uczelnie. Najważniejsze punkty miasta o znaczeniu strategicznym zostały obsadzone przez wojska.

Władze miejskie proklamowały stan obłężenia.

Ruzychły wynikły na tle sprawy autonomii Chin Północnych. Manifestacje były skierowane przeciwko Marsz. Czang-Kai-Szekowi i Japonii.

Machinacje dyplomatyczne nie uratują Mussoliniego od klęski

Premier Laval przyjął w poniedziałek ambasadora włoskiego w Paryżu Cernutiego, który w tych dniach powrócił z krótkiego urlopu wypoczynkowego, spędzonego w Rzymie. W kołach politycznych przywiązujących wielką wagę do rozmowy Laval z ambasadorem Cernutim i podkreślając, że ambasador był przyjęty przed swym odjazdem do Paryża przez Mussoliniego i Suvicha. W dyplomatycznych kołach paryskich panuje zdanie, że Rząd włoski skłania się do zajęcia bardziej ustepliwego stanowiska wobec Ligi Narodów. Gabinet rzymski przyjął prawdopodobnie projekt wysłania komisji śledczej Ligi Narodów do Abisynji.

Sfery paryskie zdają sobie sprawę, że nie wszystkie trudności zostały usunięte. Rząd włoski dąży do tego, aby całokształt konfliktu abisyńskiego i jego przyczyny były na nowo

badane przez Ligę Narodów. Oznacza to, że Rzym pragnie zdezawuować politykę sankcyj przez Ligę Narodów. Co się tyczy wysłania komisji śledczej Ligi Narodów do Abisynji, to w Londynie, a przypuszczalnie również i w Paryżu, panuje przekonanie, że przedwstępny warunkiem, na jaki muszą się zgodzić Włochy, jest przerwanie działań wojennych i zawarcie zawieszenia broni. Premier Laval jest zdecydowany udać się osobiście na posiedzenie Komitetu Sankcyjnego w Genewie, którego sesja rozpoczyna się w dniu 20 stycznia. W kołach paryskich nie tracą nadziei, że pertraktacje będą nadal prowadzone i, że widoki osiągnięcia porozumienia okazały się pomyślnymi.

„Daily Telegraph” na podstawie informacji ze źródeł międzynarodowych donosi, iż Rząd włoski nie będzie stawiał przeszkód poważnym propozycjom pokojowym. Włochy spodziewają się poważnych ustępstw terytorjalnych w Abisynji, do czego jednak, zdaniem pisma, Negus nie jest w chwili obecnej skłonny. Na zmianę stanowiska cesarza Abi-

Na froncie

Sytuacja w poniedziałek wieczór

Według wiadomości ze źródeł angielskich, na odcinku Makalle inicjatywa pozostaje w dalszym ciągu w rękach wojsk abisyńskich.

Źródła francuskie donoszą, że sytuacja wojsk włoskich w rejonie Makalle jest nader trudna. Ogłoszony niedawno komunikat włoski stwierdzał zresztą, iż Włosi natknęli się na

oddziały abisyńskie w pobliżu rzeki Ganat, płynącej tuż na południe od Makalle. Obiegają również pogłoski, że na froncie Tigre szykuje się nowa ofensywa abisyńska na większą skalę.

Z Addis - Abeba do Dessie wyruszyło zgórą 1000 mulów z zapasami żywności. W ostatnich czasach władze Addis - Abeba i okolicy wcielili do wojska wielu nowych rekrutów. Po otrzymaniu uzbrojenia i zaznajomieniu się z bronią wyruszą oni na front pod dowództwem Fitaurari Zelaga.

Źródła niemieckie podają również wiadomość o zaciętych walkach, toczących się w okolicach Makalle.

NA FRONCIE WSCHODNIM według urzędowego komunikatu włoskiego, samoloty włoskie dokonały wy-

wiadu w rejonie Teru. O FRONCIE POŁUDNIOWYM źródła angielskie donoszą z Mogadiscio, że ofensywa gen. Grazianiego rozpoczęła się lada dzień. Jaki będzie kierunek tej ofensywy trudno przewidzieć. Jak się zdaje, linia włoska idzie obecnie od Wala - Deh na lewym skrzydle, do Damot na skrzydle prawym.

Z Addis Abeby donoszą: przedstawiciel międzynarodowego Czerwonego Krzyża, dr. Junod powrócił z podróży inspekcyjnej do Dolo. Dr. Junod oświadczył w związku z bombardowaniem ambulansu szwedzkiego Czerwonego Krzyża, że według dotychczasowych wyników śledztwa należy przypuszczać, że Włosi przeprowadzili swój atak z całą świadomością.

10.000 dezertersów uciekło dotychczas z armii włoskiej

Pomimo zaprzeczeń ze strony włoskiej w sprawie dezercji na granicy austriackiej korespondent

dziennika „Evening Standard” w Innsbrucku Grice podtrzymuje w całej rozciągłości swe twierdzenie. Korespondent przytacza zeznania dezertersów, którzy służyli przeważnie w pułkach alpejskich. Są to powiększej części Niemcy i Słowianie. Korespondent „Evening Standard” oblicza ogólną liczbę dezertersów z szeregów armii włoskiej, którzy przeszli granicę Austrii i Jugosławii — na 10.000. (ATE)

Belgia nie zajmuje się ratowaniem Mussoliniego z opresji

Z Brukseli donoszą: Międzynarodowe koła belgijskie dementują w najbardziej kategoryczny sposób wiadomość, jakoby Rząd belgijski zamierzał wystąpić z inicjatywą pokojową w konflikcie włosko-abisyńskim. Wszystkie wiadomości, jakie ukazały się na ten temat w prasie zagranicznej, są pozbawione podstaw.

Z kół zbliżonych do króla Leopolda donoszą, że król w czasie swego pobytu w Anglii nie prowadził żadnych rokowań politycznych, a przedewszystkiem nie występował w charakterze pośrednika pomiędzy Włochami a Anglią. Król Leopold nie wysunął żadnych wniosków lub projektów,

które zresztą mogłyby wyjść tylko od Rządu belgijskiego.

Niemcy sięgają po kolonje Czyżby wstęp do awantury wojennej?

W berlińskich kołach politycznych duże wrażenie wywołała wiadomość, iż Rząd niemiecki postanowił podjąć aktywnie hasło odzyskania kolonii.

Projektowane jest urządzenie plebiscytu w narodzie niemieckim w kwestii rewizji zagadnień kolonialnych i zwrotu kolonii, straconych przez Niemcy po wielkiej wojnie. Rząd hitlerowski zachowywał się dotychczas „neutralnie” wobec

propagandy kolonialnej. Obecnie jednak z uwagi na pomyślną koniunkturę międzynarodową i piętrzące się trudności wewnętrzne, reżim hitlerowski pragnie uwagę narodu niemieckiego skierować na zagadnienia kolonialne.

Poinformowane koła berlińskie twierdzą, iż sprawa urządzenia plebiscytu kolonialnego w Niemczech znajduje się w przygotowaniu. (PRESS)

Wiadomości Sportowe

Z dnia

PRZED OTWARCIEM NOWEJ PŁYWAŁNI W GMACHU YMCA.

We czwartek 16 bm. o godz. 18 w sali konferencyjnej w gmachu YMCA (ul. Konopnickiej — park Frascati) odbędzie się zebranie informacyjne połączone ze zwiedzeniem urządzeń nowej wspaniałej pływalni krytej w gmachu Polskiej YMCA.

Prasa żydowska rozpoczęła ostatnio kampanię przeciwko zakazowi wydanemu przez YMCA, zabraniającemu pływakom — żydom wstępu na nowo wybudowaną pływalnię. W artykułach autorzy domagają się stu-

żnie interwencji Państwowego Urzędu WF. zarządu ZZ, związku dziennikarzy sportowych i Polskiego Zw. Pływackiego w tej sprawie.

Hokej

POLSKA ZWYCIĘŻA JAPONIĘ 5:1. Drugi występ japońskich hokeistów w Katowicach wywołał jeszcze większe zainteresowanie, niż mecz ze Śląskiem. Na zawody przybyło około 10 tysięcy widzów, przyczem na długo przed meczem wszystkie kasy były zamknięte ze względu na brak miejsc.

Przeciwnikiem drużyny japońskiej była w podziem. reprezentacyjna drużyna Polski. Zwycięstwo przypadło i tym razem Polakom w stosunku 5:1 (2:0, 1:0, 2:1).

Naogół Polska nie zasłużyła na tak wysokie zwycięstwo, chociaż bezsprzecznie górowała nad przeciwnikiem.

Piłka nożna

SPADEK Z LIGI NIE JEST KATASTROFĄ. W niedzielę odbyło się w Krakowie Walne Zebranie KS. Cracovii przy licznych udziałach członków.

Długa dyskusja toczyła się nad sekcją piłkarską. Ogólnie przeważało zdanie, że spadek z Ligi nie jest i nie będzie dla Cracovii katastrofą finansową i sportową. Cracovia nie będzie się zwracać o pomoc do nikogo. Przyszły zarząd znajdzie napewno środki, aby po chwilowym załamaniu drużyny piłkarskiej opracować nowe drogi rozwoju i powrotu do dawnych sukcesów wadyjczy.

Na wniosek dr. Lustgartena ucnwalono w trosce o młode talenty wybrać specjalną komisję, celem stworzenia sekcji piłkarskiej młodzików, która pod kierunkiem fachowych pedagogów i pod opieką sportowo - lekarską zapewniłaby klubowi możliwości odrodzenia drużyny piłkarskiej.

Tenis

WŁOCHY NIE WEZMĄ UDZIAŁU W ZAWODACH O PUHAR DAVIS. Włoska Federacja Tenisowa, uchwalila ostatecznie nie wziąć udziału w tegorocznych rozgrywkach tenisowych o puchar Davisa. Włoskie związki sportowe bowiem, jak wiadomo, zerwały stosunki z państwami, uczestniczącymi w sankcjach antywłoskich.

Napad policji

na posiedzenie socjalistyczne w Gdańsku

PAT donosi z Gdańska:

Podczas narady delegatów wiejskich stronnictwa socjalistycznego w Gdańsku, wtargnęło na salę obrad około 30 urzędników policji politycznej i śledczej, którzy podali wszystkim uczestnikom zebrania ścisłej rewizji osobistej. Zrewidowano również kilku posłów do Volkstagu, pomimo ich energicznych protestów z powodu naruszenia nietykalności poselskiej. 17 osób zabrano do przemyślenia policji, skąd po ustaleniu tożsamości wypuszczono na wolność.

W miejscowości Pruszcz na terenie Wolnego Miasta kilku umundurowanych hitlerowców pobiło socjalistycznego radnego, b. prezydenta Volkstagu, Spinnę. Pobito również kilku zwolenników

opozycji w miejscowościach Schoenbaum, Grosszuender i Junkeracker.

Budżet N. I. K.

W dalszym ciągu obrad Komisji Budżetowej nowego Sejmu rozpatrywano w poniedziałek budżet Najw. Izby Kontroli, preliminarzowany w wydatkach sumą złotych 4.727.000.

Po referacie jeden z posłów zaproponował zmniejszenie kwoty na „zasłki i nagrody” oraz na dodatki funkcyjne o 50 proc. i przelanie uzyskanej oszczędności na szkolnictwo, które — jak wyraził się poseł Bakon — „wali się”. Mówca zastrzegł się, iż w tej jego poprawce niema, uchowaj Bo-

że, nieufności do Rządu, lecz poseł może mieć inne zdanie, niż Rząd. Po wyjaśnieniach prezesa N. I. K. gen. Krzemińskiego budżet przyjęto bez zmian.

OSTATNIE DEPESE I WIADOMOŚCI NA STR. 1, 2 i 3.

Ostatnie dekrety

PAT. komunikuje, że w poniedziałek na posiedzeniu Rady Ministrów, znalazły się ostatnie projekty dekretów Prezydenta Rzeczypospolitej, które zostaną wydane na podstawie wygasających w dn. 15 b. m. pełnomocnictw, udzielonych Rządowi O ZAOPATRZENIU ZASŁUŻONYCH W WALKACH O NIEPODLEGŁOŚĆ. M. in. Rada Ministrów przyjęła projekt dekretu Prezydenta R. P. o zaopatrzeniu zasłużonych w walkach o Niepodległość, odznaczonych „Krzyżem niepodległości”, a nie posiadających środków egzystencji, o ile stracił nie mniej niż 50 procent zdolności zarobkowej, lub ukończył 55-ty rok życia. Dekret przewiduje również zaopatrzenie pozbawionych środków utrzymania wdów i sierot po wymienionych, szczególnie zasłu-

nych bojownikach o Niepodległość. OCHRONA INTERESÓW POLSKI W STOSUNKACH MIĘDZYNARODOWYCH.

Pozatem Rada Ministrów przyjęła projekt dekretu Prezydenta R. P. o ochronie interesów państwa polskiego i jego obywateli w stosunkach międzynarodowych.

Dotychczasowe ustawodawstwo polskie nie wyczerpuje wszystkich możliwości, w których należałoby ze względu na konieczność ochrony interesów państwa polskiego i jego obywateli, stosować wobec państwa obcego zarządzenia ochronne.

Uchwalony dekret udziela odpowiedniej delegacji Radzie Ministrów, która wyłącznie jest powołana do określenia w drodze rozporządzenia materii i zakresu odwetu.

śpiew zatrzymuje mu się w gardle, jak kartofel. W innych sklepach siedzą mężczyźni, szyjąc, plotąc maty, koszyki, sandały sznurkowe dla kulisów przy ryksach, — albo rezbując drzewo z tą powolną precyzją, która stworzyła starożytne cuda chińskiej sztuki.

Całe ulice rozbrzmiewają stukiem staromodnych warsztatów tkackich, przy których niezliczone zastępy mężczyzn, kobiet i dzieci tkają bawełnianą materię przez szesnastie godzin dziennie za cztery do ośmiu chińskich dolarów miesięcznie. W jakiejś chałupie o klepsku zamiast podłogi, której mieszkańcy napiętnowani są nędzą, stara kobieta siedzi przy starożytnym ręcznym warsztacie tkackim i tka prześliczną jedwabną materię dla upiśkzenia ciała jakiejś damy lub beczynnie żyjącego dżentelmena. W innych budynkach ludzie wyrabiają trumny; — kowale nadzy do pasa, wymachują zamasyżycie ciężkimi młotami, wydobywając deszcz iskier z rozżarzonego żelaza. Z bocznych uliczek dochodzi od czasu do czasu gwar staromodnej chińskiej szkoły — dzieci wykrzykują swoje lekcje głośno, wszystkie razem. A w jednej części miasta są stare chińskie budynki, w których ćwiczą się robotnicy Kuomintang.

Im dalej idzie się ku południowi w obrębie nankińskich murów, tem prymitywniejsze dostrzega się warunki. Są tam błotniste uliczki, przy których znajdują się małe lepianki z błota, które mogłyby być psimi budami, — załatane kawałkami starej blachy, mat i gałganów. Przed nimi siedzą kobiety i dziewczęta, wyrabiając guziki, albo szyjąc chińskie obuwie — pracując dla wielkich magazynów za parę miedziaków dziennie. Mężowie ich są kulisami przy ryksach, taczkach i t. p. istnieje stary system,

polegający na tem, iż niektórzy z nich płacą po parę miedziaków i zabierają resztki jedzenia z gospód i hoteli. Dzieci ich to wałęsają drobny ludzkiego ciała; — dobrze dla nich, jeżeli umierają prawie niezwłocznie po urodzeniu. Istnieje tutaj nędza nieopisana — ale tylko o stopień większa od mroku nędzy spowijającego całe Chiny, z wyłączeniem generałów, urzędników, obszarników i kapitalistów. Oto dwa krańce chińskiego życia — na jednym znajdują się lepianki z ludzkiemi istotami, które mają być ludźmi; na drugim — pałacowe banki, rezydencje chińskich i cudzoziemskich właścicieli Szanghaju.

W dole, między lepiankami, jest otwarta przestrzeń, na której jakiś człowiek zawiesza codziennie na długich bambusowych palach ogromny kawał płótna, mający służyć za schron. W jego cieniu siedzą dwustu, czy trzystu skulonych mężczyzn i chłopców — są to robotnicy, ciągnący ryksę, kulisi, zamiatacze ulic, naprawiacze kotłów — różni mieszkańcy ulic. Płacą po groszu czy dwóch i siedzą tam godzinami nieruchomi i milczący, spoglądając z naprężeniem zaciekawieniem na stojącego przed nimi człowieka.

Człowiek ten to zawodowy opowiadacz. Jest smutny i pełen wdzięku w swej długiej szacie z wypłowiałej, niebieskiej bawełny — rysy ma pięknie wyćzelowane. Chodzi z wrodzonym wdziękiem i wymowną naturalnością.

Głos jego podnosi się i opada zgodnie z melodią wypowiadanych przez niego słów, — czasami przerywa opowiadanie, aby zaśpiewać pieśń, którą śpiewa bohater jego opowieści. Jedną ręką porusza szorstkie, podobne do kastanietów kawałki drzewa; drugą uderza lekko w bęben.

AGNIESZKA SMEDLEY Z cyklu „MIGAWKI CHINSKIE”

Nankin

Z upoważnienia autorki przełożyła B. Kopelówna

Tam, na południe od szerokiego bulwaru Sun Jat Sena, ulice są wąskie i niehigieniczne, bez chodników. Przechodnie, osły i pojazdy pomieszczeni są razem, tworząc jedną wielką plataninę. Rowy i kanały — otwarte ścieki — przecinają miasto. Ulice obramowane są rzędami niskich, jednopiętrowych sklepów, całkowicie otwartych od frontu. Gdy zmrok zapadnie, w ciemności, oświetlają się słabym światłem elektrycznym, albo latarnią, rzucającą miękki odbłask na czerwono - brązowe wnętrza. Niema tam niedziel, sklepy zdają się być otwarte zawsze. Wewnątrz nich prowadzi się interesy; toczy się handlowe i towarzyskie życie ludności. Tam gotuje się i jada pożywnie — całe rodziny wieczorami siadają do stołu. Dzieci i mężczyźni siedzą skuleni, lub stoją przy drzwiach, załatwiają w spokoju swoje potrzeby naturalne i spozierając na przepływające obok życie.

Wewnątrz jakiegoś sklepu stoi człowiek, który ugniata ciasto i wygląda na ulicę. Gdy podnosi się chmara kurzu i osiada zbyt grubą warstwą na piramidzie dyjących bułek, albo na innych produktach żywnościowych, stosuje on uświęconą przez czas metodę: zdejmując starą miotłę z piór i próbuje okurzyć ją. W sklepie z ubraniami chłopak podnosi w górę parę spodni i na całą ulicę wyśpiewuje ceny — dostrzega cudzoziemca i gdy na niego patrzy,

Baczność, furmani!

Związek Zaw. Transportowców (oddział furmanów) adres Długa 26, zwołuje na niedzielę, 19 stycznia, godz. 2 popoł., ogólne zebranie wszystkich furmanów w sprawie rozpoczęcia akcji o podwyżkę i uregulowanie płac, o skrócenie czasu pracy z dotychczasowych

16 i 18 godz. dziennie do 10 godzin dziennie, o płatne urlopy, oraz o unormowanie całego szeregu spraw, dotyczącego zawodu furmanów, a przede wszystkim — o zawarcie umowy zbiorowej, — któraby położyła kres wyzyskowi i samowoli przedsiębiorców.

Dola robotnicza

Zamachy samobójcze w ciągu jednego dnia

Aleksandra Góralówna, robotnica, lat 26 (Dzielnia 34), otruła się esencją octową w bramie domu Pawia 37.

Stanisław Strung, robotnik lat 31, (Lubelska 30-32), otrul się kwasem solnym. Po udzieleniu pomocy, Pogotowie przewiozło Góralównę do szpitala św. Ducha. Strunga zaś — w stanie ciężkim, do Przemienienia Pańskiego.

Szulim Zielony, (Dzielnia 14), — lat 35, drukarz, otrul się esencją octową w bramie domu Senatorska 29.

Kobieta niewiadomego nazwiska,

lat około 28-miu, otruła się luminalem przy zbiegu ul. Targowej Zielenieckiej i Skaryszewskiej.

Adam Kaleta, monter, lat 48 — (Freta 14), napil się esencji octowej w bramie domu Górczewska 15.

Marja Piotrowska, służąca, lat 18, (Twarda 43), otruła się esencją octową na ul. Marszałkowskiej przy ul. Żorawiej. Zielonego Pogotowie przewiozło do szpitala Wolskiego, nieznaną desperatkę, do Przemienienia Pańskiego i Kaletę — na Czystem.

Największa śmiertelność na Woli

Podług ostatnich danych wydziału statystycznego Zarządu Miejskiego, w poszczególnych dzielnicach notowana jest następująca roczna śmiertelność na 1.000 mieszkańców: Wola — 15,5, Grochów — 14,5, Brudno — 14,0, Ochota — 13,8, Siedlce — 13,7, Marymont — 11,1, Targówek — 10,5, Powązki i Praga południe — po 10,7, dzielnica Mirowska — 10,1, Towarowa — 9,9, Mokotów —

9,3, Ordynackie — 9,2, Leszno — 9,2, Krak. Przedmieście, Praga północ i Koto — po 9,0, Ujazdowskie — 8,8, Gołędzinów — 8,3, Muranów — 8,1, Stare Miasto — 7,6, Grzybowska — 7,5, Koszyki — 7,2, Solec — 7,1, dzielnica ratuszowa — 6,6, Czerniaków — 4,3.

Z powyższego wynika, że największa śmiertelność notowana jest na Woli.

Aresztowanie pana młodego w Kościele

Jan Chomski, obywatel amerykański, jest znany na bruku warszawskim i na Górnym Śląsku z różnego rodzaju szantażów, oszustw i nadużyć, a szczególnie z szantażów matrymonialnych.

Został swego czasu aresztowany wskutek wyłudzenia pod pozorem dostarczenia pracy biurowej od 100-tu bezrobotnych kaucyj na sumę około 15.000 zł.

Ostatnio, po opuszczeniu więzienia mokotowskiego, Chomski odwiedził jedną z kochanek swych 24-letnią Irenę Pucek (Ogrodowa

9) i postanowił ją poślubić jakkolwiek wiek związany jest małżeństwem. Powiadomiona o nowej bigamii policja śledcza, aresztowała Chomskiego w kościele Ewangelicko-Reformowanym (Leszno 18). — na kilka minut przed zawarciem związku małżeńskiego.

„Osaczona” — nowa kreacja Sylvi Sidney

Jedną z największych tragiczek ekranu, Sylvia Sidney, którą pamiętamy z takich filmów, jak „Wielkomyślnie ulice”, „Gehenna kobiety”, „Tragedia amerykańska” i „Odmęt ulicy”, ukazuje się znowu w mocnej dramatycznej roli w filmie p. t. „Osaczona”. Film „Osaczona” jest obrazem, jaki najbardziej odpowiada dzisiejszej publiczności: ma minimum dialogów, interesującą treść, wprost zawrotne tempo i świetnych wykonawców w osobach: Sylvi, Sidney, Melvyna, Douglasa i Alana Baxtera. Treścią „Osaczona” są dzieje młodej dziewczyny, którą los sprzął ze złośliwca, którą ściga prawo... i świat podziemny. „Osaczona” już wkrótce każe się w kinie „Światowid”. (X)

Redukcje w aptekach

Pracownicy farmaceutyczni są zaniepokojeni redukcjami, jakie zostały ostatnio dokonane wśród tych pracowników. Jak okazuje się, obroty aptek uległy znacznej redukcji. To też pracownicy cierpią z tego powodu, bowiem pozabawieni są pracy

Co grają w teatrach?

TEATR ATENEUM: Codziennie wieczorem „Trójka hultajska” M. Hemara ze Stefanem Jaraczem.

TEATR WIELKI — OPERA. — Dziś „Baron Cygański” Straussa w premierowej obsadzie z Adamem Raczkowskim (rola tytułowa).

TEATR NARODOWY: Dziś wiecz. „Fryderyk Wielki” Nowaczyńskiego z Sołskim, Brydzińskim, Leszczyńskim i innymi.

T9ATR POLSKI: Dziś po raz 80 o godz. 8-mej wesołe, pogodne „Stare wino”.

TEATR MAŁY: Dziś „Żołnierz i bohater” Shawa.

TEATR NOWY: Dziś komedia „Był sobie więzień”.

TEATR KAMERALNY (Senatorska 29). Ostatnie dni komedji „Sasiadka”. W próbach sztuka Fedora „Matura”.

TEATR MALICKIEJ (Karowa 18) daje dziś i codziennie arcywesołą kom. Bus-Feketego „Trafika państwa” z Malicką i Bendą.

W każdą sobotę i niedzielę o 4 po poł. po cenach do połowy znizonych „Cień Nicodemiego”.

TEATR WIELKA REWJA. „Wi-

dowsko nr. 1”, które wywołało tak wielkie zainteresowanie, będzie wystawiane jeszcze tylko kilka dni.

Codziennie dwa przedstawienia o 7.15 i 9.45.

CYRULIK WARSZAWSKI: Codziennie program świąteczny „Wieczna ondulacja”, z gościnnym występem Chóru Dana. Dzisiaj dwa przedstawienia o 7.15 i 9.45.

TEATR ROSYJSKI (Nowy świat 19) w piątki, soboty i niedziele. W piątek premiera sztuki Brunona Francka.

STOLECZNY TEATR POW-SZECZNY: Dziś „...yściełem kryzys” przy ul. Narbutta 14, w piątek to samo o godz. 4 i 7 wiecz. przy ul. Strzeleckiej 11.

TEATR REDUTA. Począwszy od dnia 18 b. m., do końca karnawału codziennie o godz. 20-tej w Reducie (Kopernika 36-40) odbywać się będą pokazy komedji I. Grabowskiego p. t.: „Niewierny Tomek”. Kierownictwo art. Juliusza Osterwy.

CYRK STANIEWSKICH: Dziś i codziennie o 18.15 w gwiazda Abisynji Koringa na czele noworocznego programu. We wtorki, środy, soboty i niedziele o 4.30 pp. i 18.15 w.

Zatrudnienie pracowników handlowych w godzinach nadliczbowych

W związku z nowelizacją ustawy o godzinach handlu pracownicy przedsiębiorstw detalicznych zatrudniani są o dwie godziny dłużej w tygodniu, niż to miało miejsce dawniej. To też z tego powodu wpływają skargi do władz od różnych zrzeszeń pracowniczych, zarówno w Warszawie, jak i na prowincji. Jak podaje jedna z agencji prasowych Min. Spraw Wewn. w po-

rozumieniu z Min. Opieki Społecznej i Min. Przem. i Handlu opracowuje obecnie rozporządzenie wykonawcze do wspomnianej ustawy. Rozporządzenie to wprowadzi zasadę, iż pracownicy nie będą mogli być zatrudniani ponad ustawową ilość godzin pracy. Zmuszanie pracownika do pracy w sobotę wieczór pociągnie za sobą najsurowszą odpowiedzialność karną.

Pracownia promieniotwórcza

W Instytucie Radowym im. Skłodowskiej - Curie jest obecnie urządzana pracownia fizyki promieniotwórczej, która będzie posiadała doniosłe znaczenie naukowe — umożliwiając prace badawcze w

tych zakresach wiedzy, w których zagadnienia czysto fizyczne i chemiczne wkraczają już w zakres biologii.

Otwarcie pracowni spodziewane jest w ciągu lutego.

Sprawa obniżki cen węgla

Kom. Rządu na m. st. Warszawę komunikuje, co następuje. Akcja obniżki cen węgla w Warszawie odbyła się w 2 fazach. Pierwsza faza, trwająca od 4 do 16 grudnia r. ub., przewidywała, wobec obniżenia ceny węgla w kopalniach ceny w pół-hurcie gatunku kostka I loco skład hurtowy do 40.44 zł. za tonnę i loco piwnica do zł. 43.50 za tonnę. Wobec nowych zniżek kolejowych od dn. 17 grudnia r. ub., która wynosiła dla Warszawy zł. 2 od tonny, cena w pół-hurcie uległa dalszej zniżce i

ustalona została na górnym poziomie zł. 38.22 loco skład dla gatunku kostka I, a zatem zł. 41.22 loco piwnica.

W związku z obniżeniem hurtowej ceny węgla chodzą o wprowadzenie nowych cen w detalu (do 500 kg.). Górna granica najlepszego gat. kostki I w detalu została określona na 25 gr. za 5 kg., 48 gr. za 10 kg., 4.80 zł. za 100 kg. loco skład detaliczny.

Kronika organizacyjna

Czwartek 16 stycznia

Plenarne posiedzenie W. O. K. R-u odbędzie się w czwartek 16 b. m. o g. 6.30 w lokalu Długa 21. Członkowie W. O. K. R-u proszeni są o punktualne przybycie.

DZIELNICA STARÓWKA. W sobotę, o godz. 7-ej wiecz., odczyt tow. Altera p. t.: „Demokracja w związkach zawodowych”.

T. U. R.

STUDJUM SPOŁECZNE TUR wznawia po świętach swą pracę we środę 15 b. m. o godz. 7.30 w gmachu ZZK.

**

W czwartek, dnia 16 b. m. tow. D. Kłuszyńska wygłosi w Stow. b. wieźniów polit. (Bieleńska 9) odczyt na temat „Austria” (cykl — „Świat i ludzie”). Wstęp wolny.

W. ORGA. MŁ. T. U. R. KOŁO IM. L. WARYŃSKIEGO. Czwartek, godz. 8-ma Walne Zebranie z wyborem delegatów na ogólnowarszawską konferencję.

BACZNOŚĆ KOŁA TUROWE. — Przedstawiciele kół winni się zgłosić dziś między godz. 11 — 3.30 popoł. na ul. Wareckiej 7, po odbiór odezw przeciw antysemityzmowi i nacjonalizmowi.

Arcydzieło nagrodzone na wystawie w Moskwie

Jak zwykle, tak i w tym roku przed specjalną komisją, składającą się z 50 przedstawicieli świata sztuki, literatury, filmu i kultury stanęło do walki o palmę pierwszeństwa kilkadziesiąt najcenniejszych dzieł kinematografii sowieckiej.

Po 10-dniowych obradach postanowiono jednomyślnie odznaczyć nagrodą arcydzieła wytwórni „Lenfilm” p. t. „Walce z caratem” (Junost Maksima).

Film p. t. „W walce z caratem” był narazie wyświetlany tylko w Rosji. W Europie ukazuje się on poraz pierwszy na ekranie kina Filharmonji w Warszawie. Jest to więc swojego rodzaju prapremiera filmu, a zarazem wielka sensacja artystyczna. (X)

OGŁOSZENIA DROBNE

A.A.A.A.A.) TAPCZANY higieniczne, automatyczne patentowane 3722, złotych 50, oraz nowoczesne kozetki, otomany. Warunki dogodne. Wytwórnia: Twarda 5 Tel. 247-67.

ZŁOTO, biżuterię, kwity lombardowe kupuje Hefen, Miodowa 2.

Orazynie sprzedam tanio patefon mało używany z płytami. Tamka 32/24.

Potrzebny pokój sublokatorski z wejściem z przedpokoju, z telefonem, od zaraz. Wiadomości do Administracji „Robotnika” dla „Samotnego”.

Praca przy uprzątnięciu śniegu

W nocy z dn. 13 na 14 b. m. spadł śnieg, pokrywając teren miasta nierówną warstwą od 2 do 3 cm. Zakład Oczyszczania Miasta dowoził o g. 5 rano 1.181 bezrobotnych. Personel nadzorczy rozpoczął służbę już o godz. 4 tak, że o g. 6 robotnicy przystąpili do uprzątnięcia śniegu, co dało możliwość oczyszczenia przejść i chodników do g. 8 rano.

Z. O. M. zwinął na okres zimowy 3 dawnych punktów śniegowych do najmu robotników, założył natomiast 10 składnic dzielnicowych i 1 składnicę centralną.

Obecnie w każdej dzielnicy miasta znajduje się składnica, zaopatrzona w narzędzie i wszelkie środki do oczyszczania miasta. Dyżury w składnicach trwają bez przerwy 24 godziny dziennie, składnice posiadają telefony.

Adresy składnic są następujące: 1) Długa 1, 2) Al. 3 Maja, 3) Książęca 11, 4) pl. Unji Lubelskiej, 5) t. zw. „Wolówka”, 6) Stawki, 7) Twarda 69, 8) pl. Starynkiewicza, 9) ul. Okrag, 10) ul. Zamojskiego. Składnica centralna mieści się przy ul. Karowej 3, tel. 5-13-02.

Ofiary ślizgawicy

Władysław Krasinski (Baterijka 5) ślusarz, lat 36 podążając do pracy, poślizgnął się, upadł na ul. Bema. Złamał lewą nogę. Pogotowie przewiozło ofiarę ślizgawicy do szpitala Dz. Jezus.

W Ogrodzie Krasinski, poślizgnęła się, upadła i złamała lewą

rękę 12-letnia Henryka Aspisówna, uczennica (Nowolipki 12).

Gitta Szafersztajnowa, lat 10, (Grodzińska 17), upadła przy ulicy Nowej i złamała lewą nogę. — Ofiary ślizgawicy opatrzyło Pogotowie, poczem przewiozło do szpitala im. Marsz. Piłsudskiego.

Wypadek w warsztatach kolejowych

Na stacji Warszawa-Praga, w warsztatach kolejowych, w czasie pracy, spadł z wysokości kilku metrów monter, 30-letni Eugeniusz Dąrowski. Doznał poranienia głowy i czoła, oraz wstrząśnienia mózgu. Pogotowie przewiozło go do szpitala Przemienienia Pańskiego.

Pod kołami samochodu

Na rogu ul. Miodowej i Senatorskiej dostał się pod samochód przywatny 9-letni Moszek Dawid Schmidt (Krochmalna 12) syn handlarza warzyw w hali Mirowskiej. Kierowca zwiększył szybkość i zbiegł.

Pogotowie przewiozło chłopca do szpitala św. Rocha, gdzie w poczekalni zmarł.

Co wyświetlają kina?

ADRIA: „Oczy czarne” z Harry Baur.

APOLLO: „Marja Baszkirew”.

ATLANTIC: „Nasze słońce”.

AMOR: „Maly pułkownik”.

ANTINEA: „Człowiek o stu maskach” i „Żywy zastaw”.

AKRON: „Królowa niewolników” i „Czarony wóz”.

AS: „Przebudzenie” i rewja. Do

godz. 7-ej „8 godz. dr. Morgana”.

BALTYK: „Melodia wielkiego miasta”.

COLOSSEUM duże „Zaczęło się od pocałunku”.

COLOSSEUM MAŁE: „Antek policmajster”.

CORSO: „Czar młodości” i rewja.

CAPITOL: „Jasnie pan szofer”.

CAPITOL p. 4

BODO BENITA FERTNER

JAŚNIE PAN SZOFER

CASINO: „Burza nad światem”.

CASINO pocz. 4 g.

wielkie wstrząsające widowisko filmowe

p. t.

BURZA NAD ŚWIATEM

Fox-Film.

W NIEDZIELĘ PORANKI o 12-ej

ELITE: „Dwie Joasie” i nadprogram.

EUROPA: „4½ Muszkieterów”.

FILHARMONJA: „W walce z Caratem” (Młodość Maksyma).

FLORIDA: „Ahaswer” (z Konradem Veidem) i „Wonder-bar”.

FORUM: „Wyprawy krzyżowe” i „Na skrzydłach fantazji”.

FAMA: „Młodość w czołgu”.

HELJOS: „Dwie Joasie”.

HOLLYWOOD: „Burza nad Andami” i rewja.

KOMETA: „Dziewczę z Budapesztu” i rewja.

Kino-Teatr KOMETA

ul. Chłodna 49, tel. 6.48-51.

Dziewczę z Budapesztu

Bajeczna inscenizacja. — Czar węgierskiego czardasa i płonącego temperamentu. — Cygańska muzyka. Skrzypcy dwcip. REWJA

LUX: „A. B. C. miłości” i „S. O. S. Góra lodowa”.

LOS: „Poco pracować?” i dodatki.

MAJESTIC: Całe miasto o tem mówi

majestic Pocz. 6, 8, 10 w.

HUMOR! EMOCJA! SENSACJA

w rewelacyjnej arcydziele filmowym p. t.

Całe miasto o tem mówi

Film dla wszystkich

MEWA: „Niebezpieczna piękność” i „Marzące usta”.

MASKA: „Taniec miłości” i „Mez-

czyźni w niebezpiecznym wieku”.

METRO: „Sprawa Drejfusa”.

MIĘSKIE: „Anna Karenina”.

KINO MIEJSKIE

Pocz. 6—8—10—

w święta 4—6—8—10.

Anna Karenina

MUCHA: „Malowana zastawa” i „Mi-

ljoner mimowoli”.

NOVA TOMBOLA: „Niewolnica z

Mandalay” i „Zaproszenie do wal-

ca”.

OKO PRASKIE: „Tajemnicza da-

ma”.

PAN: „Manewry miłosne”.

W Kinie PAN

Rewelacyjny polski romans

muzyczny

MANEWRY MIŁOSNE

Reż. J. NOWINA-PRZYBYLSKI

i KONRAD TOM.

W rol. gł.: Mankiewiczówna, Ha-

lama, Zimińska, Zabczyński, Sie-

lański.

Humor, Młodość, Radość, Piosenka

Przepych wystawy. Wspaniała gra!

PETIT TRIANON: „Noce wiedeń-

skie” i „Ulica szaleństw”.

POPULARNY: „Świat się śmieje” i

rewja.

PROMIEN: „Świt, dzień i noc Pa-

styny” i „Słuby ułańskie”.

PRAGA: „Sequoia” i rewja.

RAJ: „ABC miłości”.

RIALTO: „Będziesz znowu moja”.

RIVIERA: „Jakiej miłości pragniesz”

i „Zagadnienia seksualne”.

ROXY: „Bengali”.

SFINKS: „Chińskie morze i rewja”.

SOKOL: „Niedokończona symfonia”.

STYLLOWY: „Kochaj tylko mnie”.

ŚWIATOWID: „Petter Ibbetson”.

ŚWIAT: „Rozeszmiane oczy”.

TON: „Sequoia” i dodatki.

UCIECHA: „Noc weselna” z Anną

Sten i Gary Cooper.